

JORNADA D'ESTUDI

L'obra pública i els seus professionals (s. XVIII-XX). Biografies, projectes, impacte modernitzador

Programa

Divendres 7 de Juliol de 2017

Lloc: Sala d'Actes de la Casa de Cultura, avinguda del Pelegrí.

18'00 h.- Acreditació i recollida de la informació.

18'45 h.- Inauguració de la jornada. Salutació de l'alcaldeessa, del president del Centre d'Estudis Tossencs i de la directora de l'Institut Ramon Muntaner.

19'00 h.- Conferència inaugural. "El Archivo del Ministerio de Fomento y el AGA: Múltiples posibilidades de investigación histórica en el ámbito de las obras públicas", a càrrec de Concepción Pintado Céspedes, directora de l'Arxiu General del Ministerio de Fomento (2004-2016).

22'30 h.- Far de Tossa- Concert d'Havaneres

Dissabte 8 de Juliol de 2017

Lloc: Espai Colomer (al costat de la Casa de Cultura)

9'15 h.-Àmbit 2- Xarxes viàries i de comunicacions

Ponència "La xarxa ferroviària del port de Barcelona: Infraestructura de servei i connexió de la ciutat", a càrrec del Dr. Ferran Armengol Ferrer, professor de Dret internacional públic i relacions internacionals. Universitat de Barcelona.

10.00 h.- Comunicacions

"Els Ports de Catalunya, accés ferroviari i patrimoni industrial", de Guillermo Esteban, Eduard Alvarez-Palau, Mateu Morillas, i Jordi Marti-Henneberg (Universitat de Lleida)

"El projecte de ferrocarril de Tarragona a Reus i Falset o Móra d'Ebre (1844-1848)", Josep Francesc Moragrega Font (Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre)

"Rafael Dicenta de Vera y su plan de enlaces ferroviarios de Valencia: la ciudad falangista (1937-1945)", de Susana Climent Viguer (Càtedra Demetrio Ribes UV-CHOPVT)

"El manteniment de la xarxa ferroviària. El cas de la brigada de "vía y obras" de Caldes de Malavella (1898-1936)", Marc Martínez Comas (Centre d'Estudis Selvatans)

“Els peons caminers a Espanya (s. XVIII-XX). El cas de la província de Girona”, Josep Formiga Bosch (Grup Vitraris)

“Els bronzes del Collet de Sant Antoni, un tresor ocult, en part en mans de l'enginyer Rafael Coderch i en part a mans del Museu Arqueològic de Girona”, Esther Loaisa Dalmau (Ateneu Popular de Calonge)

11'00h.-Pausa-café.

11'30 h.- Àmbit 3- Obres hidràuliques

Ponència “Política hidràulica i desenvolupament econòmic: el cas del Canal d'Aragó i Catalunya”, a càrrec del Dr. Josep Joan Mateu González. Departament d'Ensenyament, Generalitat de Catalunya.

12'15 h.- Comunicacions

“De la muntanya al mar. Projectes hidràulics al nord-est de Catalunya”, Joan Anton Abellán Manonellas (Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles)

“Les fonts de la ciutat de Banyoles a la segona meitat del s. XIX”, Guerau Palmada Auguet (Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles)

“Tres primers canals monàstics a Ripoll al s. X”, Antoni Llagostera Fernández (Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès)

12'45 h.- Àmbit 1- Projectant obra pública

Ponència: “Arquitectes i enginyers. Projectant i traçant millores en la qualitat de vida. La mirada històrica”, a càrrec de la Dra. Rosa Maria Gil Tort. Grup d'Història del Treball. Grup recerca consolidat Universitat de Barcelona “Treball, Institucions i Gènere (TIG)”.

13'30 h.- Dinar

16'30 h.- Comunicacions

“Les infraestructures com a elements vertebradors del territori”, Antoni Pol Solé (Societat Andorrana de Ciències)

“Lluís Marià Vidal i Carreras (Barcelona 1842-1922) i la seva obra a la comarca del Berguedà”, Rosa Serra Rotés (Àmbit de Recerques del Berguedà)

“Los ingenieros y los sectores productivos de La Maquinista Valenciana, 1880-1965”, Susana Climent Viquer (Cátedra Demetrio Ribes Universitat de València-CHOPVT)

17'00 h.- Àmbit 4- Infraestructures marítimes

Ponència “Fars i faroners garants de la seguretat marítima”, a càrrec de David Moré Aguirre. Centre d’Estudis Tossencs.

17’45 h.- Comunicacions

“El port de Salou i el projecte de nova població (s. XIX)”, Pedro Otiña Hermoso (Arxiu Municipal de Cambrils)

“Breve apunte sobre la proporcionalidad directa existente entre el aislamiento de un faro y el incremento de las desavenencias acontecidas entre sus habitantes”, Javier Pérez de Arévalo (Universitat de les Illes Balears-Autoritat Portuària de Balears)

“Fareras”, Mario Sanz Cruz (Autoridad Portuaria de Almería-Instituto de Estudios Almerienses)

“Sentido de los faros en la modernización de las Islas Filipinas”, Joaquín Ibáñez Montoya, Ana Belén Berrocal Menárguez, i Rafael Guridi García (Aula de Gestión e Intervención sobre el Patrimonio de la Arquitectura y la Industria de la Universidad Politécnica de Madrid)

“La política exterior de la Santa Seu i els fars en el segle XIX”, Montserrat Moli Frigola (Real Academia de la Historia, i Università di Roma “Tor Vergata”)

18’15 h.- Pausa

18’45 h.- Àmbit 5- L’obra pública com a patrimoni i recurs cultural

Ponència “Conocer, conservar y preservar la obra pública. Un patrimonio a debate”, a càrrec de la Dra. Immaculada Aguilar Civera. Càtedra Demetrio Ribes, Universitat de València.

19’30 h.- Comunicacions

“Puentes en las sierras riojanas. Modernidad, necesidad y recurso cultural”, Sergio Larrauri Redondo, Tècnic de Patrimoni Cultural (La Rioja)

“Catalogación de los Faros con valor patrimonial de las costas españolas: Necesidad y Utilidades”, de Santiago Sánchez Beitia, E.T.S. de Arquitectura de Donostia-San Sebastián, Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU)

20’00 h.- Cloenda

CENTENARI DEL FAR DE TOSSA DE MAR

VII TROBADA DE FARONERS, FAMILIARS I AMICS DELS FARS

Us esperem al far de Tossa per celebrar el seu centenari.

De 10 a 12 h, jornada de portes obertes al Centre d'Interpretació dels Fars de la Mediterrània.

A les 12.30 h. Presentació del llibre «El sublim i el quotidià dels fars de Catalunya.
Paisatge, tècnica, cultura i societat a partir dels àlbums de visites».

Diumenge 9 de juliol de 2017

Organitzen:

mmb MUSEU MARÍTIM DE
BARCELONA

CENTRE D'ESTUDIS TOSSEÑS

AJUNTAMENT DE TOSSA DE MAR

Col·laboren:

Port de Barcelona

INSTITUT RAMON MUSTARÈS
Entitat sense ànim de lucre · Entitat d'Interès Social

Coordenadors de Centres
d'Estudis de
Països Catalans
CCEPC
Despatx Nacional de Patrimoni Cultural 2017

www.tossademar.cat/centrestudistossencs

JORNADA D'ESTUDI - 4

Més info: www.tossademar.cat/centrestudistossencs